

SDS

Zelfonderzoek voor opleidings- en loopbaankeuze

Voornaam: _____

Achternaam: _____

Leeftijd: _____ Vrouw Man

Geboortedatum: __ __ __ __ __ __

Invuldatum: __ __ __ __ __ __

Inhoud

1	Inleiding	5
2	De SDS – persoonsgegevens	7
3	De SDS – de test	9
4	Je persoonlijke code	22
5	Betekenis van de codes	23
6	De persoonlijkheidstypes van de SDS	24
	Het realistische type	24
	Het explorerende type	25
	Het artistieke type	26
	Het sociale type	27
	Het ondernemende type	28
	Het georganiseerde type	29
7	De opleidingenzoeker	31
8	En dan? Tips en opdrachten voor het vervolg	33
9	Het opleidingsoverzicht per type	37
	Realistische opleidingen	37
	Explorerende opleidingen	41
	Artistieke opleidingen	43
	Sociale opleidingen	47
	Ondernemende opleidingen	51
	Georganiseerde opleidingen	54
10	Het opleidingsoverzicht op alfabet	57

---

1 Inleiding

Het doel van de SDS is om mensen te ondersteunen bij het maken van opleidings- en loopbaankeuzes. De test is een hulpmiddel voor iedereen die zich oriënteert op een (vervolg-)opleiding, een andere functie of nieuwe loopbaan.

Dit testboekje richt zich op de keuze voor een opleiding op de niveaus hbo en wo. Behalve de test en de opleidingenzoeker vind je in dit boekje ook tips voor het zoeken, vinden en beoordelen van een opleiding.

Volgens het goed onderzochte, wetenschappelijke REASOG-model van dr. John Holland kunnen mensen worden ingedeeld in zes persoonlijkheidstypes. De uitkomst van de test geeft aan welke persoonlijkheidstypes het meest op jou van toepassing zijn. Dezelfde indeling van persoonlijkheidstypes kan ook gebruikt worden voor opleidingen. Op deze manier helpt de SDS mensen om opleidingen te vinden die het best aansluiten bij hun persoonlijkheid.

De meeste mensen willen op twee manieren geholpen worden bij de keuze van een opleiding. Ze willen zekerheid dat ze de juiste keuzes maken en ze willen zeker zijn dat ze geen andere, meer gewenste mogelijkheden over het hoofd hebben gezien.

Niets en niemand kan deze absolute zekerheid bieden. Er blijven altijd risico's bestaan. Maar verkeerde keuzes kunnen wel beperkt worden. Een manier om dat te doen is door de resultaten van de SDS nader te bestuderen.

De SDS is een middel om je te laten nadenken over jezelf, je toekomst en de daartoe benodigde opleiding. Het beste resultaat bereik je als je de tijd neemt om dit boekje in zijn geheel door te nemen en als je alle opdrachten uitvoert en invult.

De inhoud van dit SDS-testboekje bestaat uit:

1. De test
2. Toelichting op de resultaten
3. Tips en opdrachten voor het maken van een opleidingskeuze
4. De opleidingenzoeker voor de niveaus hbo en wo, gesorteerd op code
5. De opleidingenzoeker voor de niveaus hbo en wo, gesorteerd op alfabet

Na het invullen van de test bereken je zelf de uitslag. Dit leidt tot jouw persoonlijke code die aangeeft op welke combinatie van de zes persoonlijkheidstypes je het meeste lijkt. Met deze persoonlijke code kun je daarna met behulp van de opleidingenzoeker je mogelijke opleidingen in kaart brengen.

ACTIVITEITEN

Hieronder worden verschillende activiteiten beschreven.

Kruis **Ja** aan bij de dingen die je leuk vindt om te doen en bij de dingen die je wel eens zou willen proberen. Kruis **Nee** aan als je iets liever niet zou willen doen.

	JA	NEE
Huishoudelijke apparaten repareren	☐	☐
Auto's repareren	☐	☐
Een houten kastje maken	☐	☐
Leren lassen	☐	☐
Een dimmer voor een lamp installeren	☐	☐
Machines of apparaten bedienen	☐	☐
Lessen in technisch tekenen volgen	☐	☐
Een computer of laptop installeren	☐	☐
Een schutting herstellen	☐	☐
Met elektrisch gereedschap werken	☐	☐
Leren over computeronderhoud	☐	☐
R Activiteiten Totaal		<input type="text"/>

	JA	NEE
In een laboratorium werken	☐	☐
Een wetenschappelijke theorie bestuderen	☐	☐
Op basis van een theorie een praktisch probleem oplossen	☐	☐
Leren over geavanceerde data-analyse	☐	☐
Leren programmeren	☐	☐
Documentaires of online video's over het ontstaan van de aarde of een zonnestelsel bekijken	☐	☐
Technische problemen bestuderen	☐	☐
Aan een wetenschappelijk project werken	☐	☐
Een scheikundige proef doen	☐	☐
Proberen de oorzaak van een probleem te ontdekken	☐	☐
Een ingewikkeld probleem oplossen	☐	☐
E Activiteiten Totaal		<input type="text"/>

	JA	NEE
Tekenen of schilderen	☐	☐
Meubels, kleren of posters ontwerpen	☐	☐
Een schilderij of fotoportret van iemand maken	☐	☐
Muziek componeren of arrangeren	☐	☐
Met een ervaren kunstenaar samenwerken	☐	☐
Voor anderen optreden (dansen, zingen, acteren, etc.)	☐	☐
Een poster ontwerpen	☐	☐
Gedichten lezen of schrijven	☐	☐
Een winkelinrichting bedenken	☐	☐
Een cursus webdesign volgen	☐	☐
Een korte videofilm maken	☐	☐
A Activiteiten Totaal		<input type="text"/>

	JA	NEE
Anderen helpen met hun persoonlijke problemen	☐	☐
Meewerken aan een project om jeugdcriminaliteit tegen te gaan	☐	☐
Een cursus coaching of loopbaanbegeleiding volgen	☐	☐
Kinderen leren lezen	☐	☐
Vrijwilligerswerk doen	☐	☐
Voor kleine kinderen zorgen	☐	☐
Activiteiten doen met mensen met psychische problemen	☐	☐
Vrijwilligerswerk doen voor een non-profit organisatie	☐	☐
Mensen met een verstandelijke beperking helpen tijdens hun vakantie	☐	☐
Werken in een asielzoekerscentrum	☐	☐
Opvoedkundige televisieprogramma's of online video's kijken	☐	☐
S Activiteiten Totaal		<input type="text"/>

4 Je persoonlijke code

Tel voor elk onderdeel het aantal kruisjes onder Ja op en noteer vervolgens de scores in onderstaand overzicht. Tel voor de totaalscore vervolgens alle R's, alle E's, alle A's, alle S'en, alle O's en alle G's op.

	R	E	A	S	O	G	
Activiteiten (pagina 10-12)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	<input type="text"/>
Vaardigheden (pagina 13-15)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	<input type="text"/>
Beroepen (pagina 16-18)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	<input type="text"/>
Eigenschappen en waarden (pagina 19-21)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	<input type="text"/>
Totaalscores (tel de vier R scores, de vier E scores etc. op.)	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	

De letters met drie hoogste totaalscores vormen samen jouw persoonlijke code. Noteer de letters met de drie hoogste totaalscores in onderstaande vakjes. Heb je gelijke scores, schrijf dan beide in hetzelfde vakje.

JOUW PERSOONLIJKE CODE:

Zit er een groot verschil tussen de scores, dan kan het zijn dat de hoogst scorende types beduidend meer bij je passen. Zit er een klein verschil tussen de scores, dan moet je ook naar de andere persoonlijkheidstypes kijken.

---

5 Betekenis van de codes

Volgens het goed onderzochte wetenschappelijke model van dr. John L. Holland kunnen mensen worden ingedeeld in zes persoonlijkheidstypes: het Realistische, Explorerende, Artistieke, Sociale, Ondernemende en Georganiseerde type. Dezelfde indeling kan ook gebruikt worden voor beroepen en opleidingen.

Op de volgende pagina's vind je een toelichting op de verschillende persoonlijkheidstypes en de daarbij behorende opleidingen. Lees alle types goed door en bekijk of de persoonlijkheidstypes die passen bij jouw persoonlijke code inderdaad de drie types zijn waarmee je de meeste overeenkomsten hebt.

Bedenk wel dat ieder persoon een combinatie van types is! Er zijn maar weinig mensen die overeenkomst vertonen met exact één type.

Wil je meer weten over de betekenis van de codes?

Als je goed kijkt naar de uitslag van de test zie je dat de totaalscore is opgebouwd uit deelscores. Deze deelscores kunnen een andere uitkomst hebben dan de totale score. Er kan bijvoorbeeld een verschil zitten in wat je doet (activiteiten) en wat je belangrijk vindt (waarden).

Voor elk testonderdeel kun je een aparte code aflezen. Kijk bijvoorbeeld naar de drie letters waar je het hoogst op scoort bij het testonderdeel 'Activiteiten'. Eventueel kun je deze code ernaast opschrijven op het aangegeven lijntje. De codes die voortkomen uit de eerste twee testonderdelen (Activiteiten en Vaardigheden) zeggen iets over jouw concrete interesses en bezigheden. Bij je opleidingskeuze is het van groot belang dat je een opleiding kiest die je ook kunt!

De twee volgende codes (Beroepen en Eigenschappen en waarden) zeggen iets over jouw toekomstbeeld en eigenschappen. Bij je opleidingskeuze is het van belang dat je vooraf bekijkt welke toekomstmogelijkheden een opleiding biedt.

Bedenk in ieder geval bij je opleidingskeuze dat als je iets leuk vindt om te doen, je er vaak ook goed in bent en dat als je ergens goed in bent, je er makkelijker succes mee hebt. Hierna volgen de persoonlijkheidstypes met de daarbij behorende toelichting. Lees dit goed door voordat je op zoek gaat naar opleidingen die hierbij passen.

6 De persoonlijkheidstypes van de SDS

HET REALISTISCHE TYPE

Interesses	Houdt van afwisselende, praktische en uitvoerende werkzaamheden. Werkt graag met de handen, met machines, gereedschap, materialen, planten en dieren.
Vaardigheden	Heeft technisch inzicht en een praktische, handvaardige aanleg.
Waarden	Hecht waarde aan financiële waardering voor lichamelijke inspanning en zichtbare resultaten, eerlijkheid en gezond verstand.
Eigenschappen	Conformistisch, nuchter, bescheiden, praktisch, direct, eerlijk, natuurlijk, verlegen, oprecht, materialistisch, vasthoudend, zuinig.

REALISTISCHE WERK-/STUDIEOMGEVING

Vereist	Fysieke en praktische vaardigheden, machines, gereedschap en materialen gebruiken.
Beloont	Regels volgen en concrete resultaten behalen.
Waarden en stijl	Praktisch, productief en concreet, sterk en avontuurlijk.
Activiteiten	Fysiek en praktisch, machines, gereedschappen en materialen gebruiken.

REALISTISCHE OPLEIDINGEN

Richting	Techniek, bèta, innovatie, landbouw, energie, milieu, informatica.
Voorbeeldopleidingen	Werktuigbouwkunde, industrial design, sterrenkunde, scheikunde, civiele techniek, technische geneeskunde.

7 De opleidingenzoeker

In hoofdstuk 9 vind je het opleidingenoverzicht per lettercombinatie. Gebruik hierbij je persoonlijke drielettercode die je in hoofdstuk 4 hebt vastgesteld.

Ga op basis van je totaalscore op zoek naar opleidingen die je interessant lijken. In de opleidingenzoeker zijn de opleidingen eerst gesorteerd op lettercode. Bij elke opleiding staat weergegeven wat het niveau van de opleiding is, wat de voertaal van de opleiding is en of het een *associate degree* programma (Ad) is. Dit zijn tweejarige hbo-opleidingen. Vaak zijn ze iets beroepsgerichter dan de vierjarige hbo-opleidingen. Je kunt na een Ad vaak doorstromen naar het derde jaar van de vierjarige opleiding.

Hierna vind je dezelfde opleidingen opnieuw, maar dan ingedeeld op alfabet. Hier kun je de opleidingen die je van tevoren interessant leken opzoeken en zien welke code daarbij hoort. Een belangrijke doelstelling van deze test is om je meer keuzemogelijkheden te geven en je opleidingen te laten ontdekken die je nog niet kent.

Sommige opleidingen staan twee keer in het overzicht. Vaak is dit omdat een opleiding met dezelfde naam in zowel het hbo als het wo bestaat, of zowel als volledige hbo-studie en als *associate degree*. Soms staan er echter ook twee codes bij dezelfde opleiding. Dit komt omdat sommige opleidingen bij verschillende instellingen aangeboden worden, maar bij beide anders ingevuld worden. In dat geval passen er meerdere codes bij een opleiding.

Hieronder zie je een voorbeeld van hoe de opleidingenzoeker is opgebouwd.

CODE	OPLEIDING	NIVEAU	TAAL	Ad
	Art history	wo	Eng	
	Autonome beeldende kunst	hbo	NL	
	Creative media professional	hbo	NL	

9 Het opleidingenoverzicht per type

REALISTISCHE OPLEIDINGEN

Interesses	Houdt van afwisselende, praktische en uitvoerende werkzaamheden. Werkt graag met de handen, met machines, gereedschap, materialen, planten en dieren.
Vaardigheden	Heeft technisch inzicht en een praktische, handvaardige aanleg.
Activiteiten	Fysiek en praktisch, machines, gereedschappen en materialen gebruiken.

CODE	STUDIE	NIVEAU	TAAL	Ad*
RAG	Architecture, urbanism and building sciences	wo	Eng	
RAG	Composition electronic music	hbo	NL	
RAE	Built environment	hbo	Eng	
RAE	Werktuigbouwkunde	hbo	NL	
RAO	Creative game and media technologies	hbo	Eng	
RAO	Industrial design	wo	Eng	
RAO	Industrieel product ontwerpen	hbo	NL	
RAO	Tuin- en landschapsinrichting	hbo	NL	✓
RAS	Bouwkunde	wo	NL	
RAS	Design en technologie	hbo	NL	
RAS	Industrial design engineering	wo	Eng	
RAS	Landschapsarchitectuur en ruimtelijke planning	wo	NL	
RAS	Sound design	hbo	NL	
RGA	Aerospace engineering	wo	Eng	
RGA	Applied earth sciences	wo	Eng	
RGA	Astronomy	wo	Eng	
RGA	Automotive technology	wo	Eng	
RGE	Biologische en medische research	hbo	NL	
RGE	Chemical engineering and chemistry	wo	Eng	
RGE	Civiele techniek	wo	NL	
RGE	Electrical engineering	wo	Eng	
RGE	Klinische technologie	wo	NL	
RGE	Maastricht science programme	wo	Eng	
RGE	Mechanical engineering	wo	Eng	
RGE	Nanobiology	wo	Eng	

* Associate degree?